

НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛІДЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЗМІСТ ТА НАПРЯМИ

Павлюк Наталія Вікторівна,

канд. юрид. наук, доцент кафедри криміналістики,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
Україна, м. Харків
e-mail: nat.pavluk.np@gmail.com
ORCID: 0000-0001-8058-3071

У статті розкрито зміст науково-технічного забезпечення слідчої діяльності, який полягає у взаємопов'язаному вирішенні науково-дослідних, правових, навчально-методичних, організаційно-технічних завдань, що сприяють створенню оптимальних умов для використання досягнень науки та техніки. Презентовано можливості використання сучасних продуктів у діяльності уповноважених суб'єктів органів досудового розслідування. Висвітлено пріоритетні напрями впровадження науково-технічних засобів та інноваційних технологій у слідчу діяльність.

Ключові слова: науково-технічне забезпечення; новітні технології; органи досудового розслідування; слідча діяльність.

Постановка проблеми. Прискорене зростання рівня технологізації сучасного суспільства не оминуло й представників кримінальних кіл, якими активно освоюються й використовуються досягнення в галузі новітніх технологій, що призводить до видозмін злочинності, спрямованості злочинних посягань, удосконалення способів вчинення злочинів. На даний час суб'єктами злочинного світу за допомогою комп'ютерної техніки та інформаційно-телекомунікаційних систем здійснюється величезна кількість злочинів, механізм яких встановити доволі складно.

Фактично необмежено користуючись досягненнями науки і техніки, злочинність змушує суспільство вживати у боротьбі з нею адекватних заходів, у тому числі науково-технічного характеру. Відтак, досягнення науково-технічного прогресу виступають засобом задоволення потреб суспільства в забезпеченні своєї безпеки від злочинності, а така потреба формується під

впливом безлічі соціально-економічних фактів (включно зі злочинністю). Злочинність з її дедалі більшою небезпекою для суспільства об'єктивно створює передумови того, що використання науково-технічних засобів стає неминучою потребою практики розкриття, розслідування та запобігання злочинам. Вона, насамперед, формує потребу суспільства і держави у захисті своєї безпеки. Чим нижче рівень соціально-економічного розвитку суспільства, як наголошують науковці, тим більше воно криміналізоване й тим більшою мірою потребує використання сучасних досягнень науки і техніки у боротьбі зі злочинністю, проте тим менше у нього для цього можливостей [1].

Отже, прискорений розвиток технологій у світі суттєво змінює засоби і способи вчинення злочинів, розширює простір для протиправної діяльності, тому гостро постає проблема інноваційного переоснащення слідчої діяльності, зменшення розриву між можливостями результатів науково-технічних досягнень й реальною практикою їх використання представниками правозастосовних органів. Тому вивчення й визначення перспективних напрямів інтеграції у слідчу діяльність новітніх науково-технічних засобів і технологій, які забезпечували б її ефективність та відповідали сучасним потребам судово-слідчої практики, є актуальним і практично значущим.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема науково-технічного забезпечення діяльності правозастосовних органів не є новою для криміналістики. Зокрема, вона в цілому або окремі її аспекти були предметом дослідження багатьох українських науковців, а саме: В. В. Білоуса (V. V. Bilous), В. В. Бірюкова (V. V. Biryukov), Р. Б. Єзерського (R. B. Ezersky), В. А. Журавля (V. A. Zhuravel), І. О. Ієрусалімова (I. A. Ierusalimov), Є. Д. Лук'янчикова (E. D. Lukuanchikov), С. І. Перліна (S. I. Perlin), Ю. М. Чорноус (J. N. Chornous), В. Ю. Шепітька (V. Yu. Shepitko), Р. М. Шехавцова (R. N. Shekhavtsov), О. В. Юнацького (A. V. Yunatsky) та ін. Проте складність цієї проблеми та інноваційні зміни, що постійно відбуваються у будь-якій сфері суспільного життя – зміна ідей, знань, технологій – потребують нових досліджень для розроблення наукових рекомендацій з метою оптимізації

та підвищення якості діяльності органів досудового розслідування.

Мета статті полягає у з'ясуванні й розкритті змісту науково-технічного забезпечення слідчої діяльності; дослідженні можливостей використання сучасних продуктів і новітніх технологій у діяльності слідчих, прокурорів, детективів; визначенні пріоритетних напрямів науково-технічного забезпечення діяльності органів досудового розслідування.

Виклад основного матеріалу. Слідча діяльність акумулює в собі основні риси суспільної діяльності та є її різновидом. Розгляд слідчої діяльності у гносеологічному аспекті розкриває її пізнавальний характер, підкреслює значення процесуального принципу об'єктивності, всебічності та повноти розслідування, співвідношення пізнання і доказування в розслідуванні, природу істини, що досягається слідчим, характер наукових методів пізнання. Криміналістика є основним каналом упровадження у слідчу практику науково-технічних досягнень. Цей процес, як необхідний та обов'язковий при розслідуванні злочинів, водночас виступає специфічною особливістю слідчої діяльності. Криміналістика, реагуючи на запити слідчої практики, розробляє проблеми застосування досягнень природничих і технічних наук для виявлення, фіксації та пізнання різних відбитків злочину й ефективного їх використання у процесі доказування у кримінальному судочинстві [2].

На нашу думку, термін «слідча діяльність» може використовуватись у двох розуміннях: у широкому – коли йдеться про діяльність органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу Державного бюро розслідувань, Головного підрозділу детективів, підрозділу детективів, відділу детективів, підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України, уповноважених в межах їх компетенції, передбаченої КПК України, здійснювати досудове розслідування кримінальних правопорушень (п. 17 ч. 1 ст. 3 КПК України), а також діяльність органів прокуратури, що спрямована на боротьбу зі злочинністю (ст. 36 КПК України)

[3], та у вузькому – коли мається на увазі діяльність, пов'язана з розкриттям і розслідуванням злочинів.

Науково-технічне забезпечення слідчої діяльності розвивається і вдосконалюється на основі досягнень науки і техніки, проте під безпосереднім впливом суспільного прогресу, й може бути представлено у вигляді умовного алгоритму: поява нових технологій, методів і засобів – створення умов для їх застосування – навчання відповідних суб'єктів професійно користуватися сучасними науково-технічними досягненнями [1].

Під науково-технічним забезпеченням слідчої діяльності ми розуміємо напрям криміналістичного забезпечення, що являє собою систему дій з упровадження у слідчу практику останніх досягнень наукової думки, спрямованих на поповнення арсеналу науково-технічних засобів, удосконалення організаційних і правових основ їх застосування суб'єктами, що здійснюють досудове розслідування.

Зі змістовної точки зору, науково-технічне забезпечення, будучи структурним елементом криміналістичного забезпечення, характеризується наявністю певної сукупності наукових, організаційних, правових і методичних проблем, які за своєю суттю взаємопов'язані та взаємозумовлені [4, с. 9].

Отже, у структурно-змістовному аспекті науково-технічне забезпечення являє собою дворівневу систему дій, спрямованих на: а) створення умов постійної готовності уповноважених суб'єктів до використання досягнень науки та техніки у вирішенні завдань досудового розслідування; б) реалізацію таких умов у повсякденній практиці слідчої діяльності. У цих діях реалізуються соціальні функції криміналістики як прикладної галузі знань: пізнавальні (дослідницькі), творчі (розробка технічних методів і засобів), впроваджувальні, освітні, просвітницькі, діяльні тощо [5, с. 21]. Термін «готовність» до застосування (використання) слід розглядати як стан, що відповідає вимогам швидкого й ефективного застосування розробленого на кожний конкретний період часу комплексу знань і засобів [6, с. 120].

Інформаційне забезпечення слідчої діяльності характеризується

насамперед наявністю певної системи надійних джерел інформації, а його стан – наявністю науково-технічних і спеціальних засобів обробки та використання інформації, в тому числі сучасних інформаційних технологій і відповідної їхнім потенційним можливостям організації функціонування створених на їх основі АПС, що забезпечують рух інформації між носіями – джерелами та споживачами, її обробку, зберігання і видачу відповідно до запитів [5, с. 24]. Отже, одним із пріоритетних напрямів науково-технічного забезпечення слідчої діяльності є впровадження в процес досудового розслідування новітніх інформаційних систем і технологій, під якими прийнято розуміти організаційно впорядковану сукупність масивів інформації про об'єкти та інформаційні технології, у тому числі засоби сучасної комп'ютерної техніки, програмне забезпечення і мережі зв'язку, що забезпечують процеси введення, опрацювання та видачі інформації. Найбільш продуктивними можна визнати інформаційно-довідкову, інформаційно-пошукову, інформаційно-модельну та інформаційно-консультативну системи [7, с. 195–196]. Впровадження сучасних технологій у роботу інформаційних систем, що дозволяють підвищити їх продуктивність, перш за все пов'язано з покращенням якості послуги: збільшенням швидкості часового відгуку, зменшенням кількості відхилень транзакцій і збільшенням частоти повідомлень про ідентифікацію та обслуговування файлів, ініційованих консолідацій. Наприклад, заміна застарілого сегмента автоматизованої системи з ідентифікації відбитків пальців рук і впровадження нового алгоритму дозволить підвищити продуктивність обробки та точність їх зіставлення з 92 % до більш ніж 99,6 % [8]. Крім того, змістове наповнення автоматизованих інформаційних систем оновленими даними, структурна організація інформації, що відповідають сучасному стану наукових досліджень і потребам судово-слідчої практики, також матиме важливе значення для оптимізації інформаційного забезпечення слідчої діяльності.

Ще один важливий момент удосконалення інформаційного забезпечення

органів досудового розслідування пов'язаний з використанням потенціалу ДНК-ідентифікації – створенням банку даних криміналістичного обліку генетичних ознак людини на основі ЄДДР і впровадження загальної «біоелектронної» генетичної паспортизації населення. Доповнення вже існуючих ідентифікаційних біометричних систем даними (ознаками), посиляючись на позитивний досвід країн Західної Європи, зокрема Сполученого Королівства Великої Британії й Північної Ірландії, де фізичні особи вже тривалий час обліковуються за 49 біометричними ознаками, включно з результатами ДНК-аналізу, чи Ісландії, 100 % населення якої охоплені ДНК-реєстрацією [9, с. 222]. Дана система надасть можливість використовувати відповідну інформацію для оперативної ідентифікації жертв злочинів, аварій та техногенних катастроф і осіб, що причетні до їх вчинення (виникнення).

Розроблення й використання нових науково-технічних засобів для виявлення, збирання, попереднього дослідження та фіксації доказів також вважається сучасним напрямом впровадження науково-технічних засобів та інноваційних продуктів у слідчу діяльність [10, с. 86].

Як новітній науково-технічний засіб, продукт прогресивних інформаційних технологій, що може слугувати універсальним знаряддям забезпечення діяльності з виявлення, розкриття, розслідування та запобігання злочинам, а також протидії злочинності в повітряному просторі, доцільно розглядати БПЛА. Протягом декількох останніх років інноваційні технології у вигляді БПЛА почали впроваджуватись у діяльність правозастосовних органів та екстрених служб багатьох країн світу для досягнення широкого спектра цілей. Тому вже найближчим часом БПЛА можуть успішно використовуватися для підвищення ефективності роботи з виявлення, розкриття, розслідування, судового розгляду та запобігання кримінальним правопорушенням під час провадження й супроводу з повітря слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових), судових і процесуальних дій, реалізації контролюючими та правоохоронними органами визначених законодавством повноважень шляхом упровадження безпілотних літальних апаратів у слідчу діяльність з метою:

1) виявлення й попереднього дослідження слідів і предметів – речових доказів, пошуку людей, тварин і речей у важкодоступних чи небезпечних місцях, у т. ч. в нічний час доби та в інших несприятливих умовах; 2) фото- та відеофіксації певних обставин правопорушень (подекуди в режимі реального часу), протиправних наслідків останніх, їх учасників, знарядь і залишених ними слідів; 3) відібрання зразків, закріплення та вилучення об'єктів; 4) дистанційного провадження слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) і судових дій на відкритій місцевості та у великогабаритних приміщеннях; 5) наукової організації праці слідчого; 6) забезпечення особистої безпеки учасників кримінального провадження; 7) фіксації правопорушників на місці події, припинення й запобігання злочинним посяганням; 8) відстеження та фіксації місцезнаходження підозрюваного тощо. Як видається, запорукою кардинального підвищення якості та ефективності науково-технічного забезпечення діяльності органів досудового розслідування може слугувати впровадження в повсякденну практику не так розрізнених БПЛА, як безпілотних літальних систем і комплексів [11, с. 170, 171, 173].

Науково-технічним засобом, що забезпечує комплексну фіксацію оточуючої обстановки зі здійсненням точного відображення зовнішнього вигляду, форми, вимірюванням відстаней між об'єктами, їх взаємного розташування та розмірів, є лазерний 3D-сканер. За допомогою відповідного програмного забезпечення, використання 3D-сканера дозволяє протягом невеликого проміжку часу створити точну фотореалістичну модель ділянки місцевості, розглянути її з будь-якого ракурсу та відстані як в цілому, так і окремі об'єкти. Важливим є й те, що дане програмне забезпечення надає можливість проводити реконструкцію об'єкту та здійснювати різні операції з окремими об'єктами як у 3D-моделі, так і окремо від неї, імпортувати у 3D-модель місця, що скановано, інші тривимірні об'єкти для ілюстрації їх розташування в певні проміжки часу. В Харківському НДЕКЦ вже сьогодні використовується портативний лазерний сканер «Faro Focus 3d», який дозволяє

створювати тривимірну цифрову модель навколишнього простору й фіксувати найдрібніші деталі; програма «Карат» для моделювання дорожньо-транспортної події; система візуалізації «Рувіс», за допомогою якої можливо виявити сліди папілярних візерунків в ультрафіолетовому випромінюванні тощо.

Серед основних напрямів таких інноваційних застосувань виокремлюють: візуалізацію приміщень зі створенням найбільш реалістичної картини відсканованих просторів і можливістю за допомогою відповідних комп'ютерних програм проводити вимірювання для будь-якої точки в межах об'єкта сканування; огляд місця події з певної точки: 3D-сканування дозволяє проводити огляд місця злочину з точки, в якій перебував правопорушник або його жертва, і наочно продемонструвати саме те, що було видно з цієї точки; аналіз слідів крові: 3D-сканування надає можливість криміналістам створювати зображення слідів крові у тривимірному зображенні, відтворювати траєкторії бризок крові та переглядати їх у межах місця події; техніку дактилоскопіювання: прискорити процедуру дактилоскопіювання (сканер витрачає менше ніж одну секунду на палець). Відсутність контакту зі сканером зменшує забруднення поверхні скла або «змазання» відбитка через випадкове смикання пальцем, а відтак підвищує якість сканування. У базі даних відбиток зберігається у вигляді тривимірної моделі. Балістичні експертизи: експерти мають змогу вивчати не плоске зображення кулі, а її повноцінну 3D-модель, на поверхні якої чітко відтворюються жолобки та борозенки, залишені після пострілу, за якими експерти можуть з достовірністю ідентифікувати застосовану зброю. Крім цього, за допомогою 3D-моделювання можна точно розраховувати та наочно продемонструвати траєкторію кулі, а також здійснити реконструкцію ДТП: відновлення сценаріїв і причин дорожньо-транспортних пригод, детальне зображення та збереження всіх пошкоджень і доказової бази для подальшого розслідування [12, с. 50].

Одним із перспективних напрямків докладання зусиль криміналістів видається вивчення та використання у слідчій діяльності електронних слідів,

що залишаються в різних інформаційних базах даних засобами мобільного зв'язку, кредитними, дисконтними картами, проїзними документами, забезпеченими магнітним кодом, персональними комп'ютерами, підключеними до Інтернету, іншими пристроями, асортимент яких стрімко розширюється. Виявлення, фіксація, розшифровка таких слідів, стають в останні роки масовим явищем, будуть сприяти розкриттю і розслідуванню самих різних, в тому числі й комп'ютерних злочинів, що здійснюються в Інтернеті [13, с. 203].

Сьогодні використання новітніх технологій дозволяє підвищити рівень активності співробітників правозастосовних органів завдяки швидкому отриманню інформації про протиправні дії, що відбуваються в даний момент. Так, технологія виявлення пострілу ShotSpotter, запроваджена Поліцейським департамент Чикаго, надає миттєвий доступ до карт локалізації стрільби, а також інформацію про кількість стріляючих осіб і кількість здійснених пострілів. Точність визначення місця розташування становить менше ніж 60 сек. і більше ніж 90 % випадків перестрілки, що значно покращує час реагування на інцидент. Акустичні датчики в зоні покриття виявляють постріли, аудіо тріангуляція визначає місце розташування стрільби, а комп'ютерна програма аналізує звук. Інформація передається до Центру аналізу інцидентів, звідки повідомлення відправляються в диспетчерські центри, патрульні машини і офіцерські смартфони. Сповіщення можуть інтегруватися і запускати інші системи, такі як камери, для панорамування, нахилу й масштабування в напрямку інциденту з пострілом. Значення цієї технології в розслідуванні та розкритті злочину полягає в тому, що докладні дані про місцезнаходження інциденту розширюють можливості і забезпечують повноту при збиранні доказів, допомагають швидко встановлювати свідків і затримувати підозрюваних, оперативно отримувати відомості про подію злочину. Крім того, важливу роль технологія ShotSpotter відіграє у попередженні злочинної діяльності – її використання дозволяє знизити рівень вбивств і скоротити кількість інцидентів з використанням вогнепальної зброї

[14].

Висновки. По-перше, враховуючи, що науково-технічне забезпечення слідчої діяльності являє собою систему дій з впровадження у слідчу практику останніх досягнень наукової думки, то можна стверджувати, що ця система дій пов'язана з вирішенням таких завдань:

1) науково-дослідних, які полягають у постачанні (розробленні, модернізації та впровадженні) науково-технічних засобів: приладів, пристосувань, матеріалів, інформаційних технологій, технічних прийомів, методів та практичних рекомендацій, які відповідають сучасним потребам слідчої практики;

2) правових – для вдосконалення правових основ застосування науково-технічних засобів;

3) навчально-методичних – при створенні умов для теоретичної обізнаності про можливості сучасних науково-технічних досягнень та формуванні практичних умінь і навичок у суб'єктів їх застосування;

4) організаційно-технічних – у практичній реалізації уповноваженими особами професійної компетентності при використанні інноваційних продуктів у слідчій діяльності.

Таким чином, зміст науково-технічного забезпечення якраз і полягає у взаємопов'язаному вирішенні завдань, що сприяють створенню оптимальних умов для використання досягнень науки та техніки з метою ефективної правової охорони суспільства і держави, основних соціальних цінностей особистості, а також постачання криміналістично-значущої інформації та встановлення істини при розслідуванні кримінальних правопорушень.

По-друге, перспективні напрями розробки та впровадження інноваційних технологій у слідчу діяльність пов'язані з: підвищенням рівня організації праці уповноважених суб'єктів; забезпеченням ефективності документування та високоточної деталізованої фіксації даних при проведенні слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій; швидким і якісним встановленням ідентифікації об'єктів за матеріально-фіксованими, ідеальними, електронними

відображеннями; можливістю візуалізації події злочину та подальшого вивчення обставин за допомогою віртуального простору; підтримкою прийняття рішень під час розслідування тощо.

Отже, вважаємо за необхідне виокремити два основних напрями:

1) модернізація, розробка сучасних інструментальних засобів та найефективніших технічних прийомів, методів їх застосування для оптимізації роботи з доказами; 2) інтеграція інформаційних технологій і використання їх потенційних можливостей уповноваженими суб'єктами органів досудового розслідування.

Список літератури

1. Бодяков В. Н., Кудрявцев А. В., Кудрявцева Н. Е. и др. Криминалистическое обеспечение антикоррупционной деятельности в уголовно-исполнительной системе России : учеб. пособие. Владимир, 2015. 184 с. URL: <https://scicenter.online/kriminalisticheskaya-taktika-scicenter/ponyatie-soderzhanie-nauchno-tehnicheskogo-158770.html> (дата звернення: 03.05.2020).

2. Ієрусалимов І. О. Праксеологічна функція теорії криміналістичного забезпечення слідчої діяльності. *Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ.* 2007. № 2. С. 79–84. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/3547/1/Untitled.FR10.pdf> (дата звернення: 03.05.2020).

3. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 03.05.2020).

4. Эрекаев А. Я. Криминалистическое обеспечение раскрытия и расследования вооруженных разбоев : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Москва, 2003. 21 с.

5. Ткачук Т. А. Научно-техническое обеспечение розыскной деятельности в уголовном процессе России : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. Владимир, 2011. 41 с.

6. Павлишин Б. О. Поняття «техніко-криміналістичного забезпечення» розслідування злочинів проти життя і здоров'я особи. *Вісник Академії адвокатури України.* 2014. Т. 11. Число 3 (31). С. 116–123.

7. Шепітько В. Ю., Журавель В. А., Авдєєва Г. К. та ін. Інформаційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції : монографія / за ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. Харків : Апостіль, 2017. 260 с.

8. Ідентифікація наступного покоління (NGI). FBI / Офіційний сайт уряду США, Міністерства юстиції США. URL: <https://www.fbi.gov/services/cjis/fingerprints-and-other-biometrics/ngi> (дата звернення: 05.05.2020).

9. Білоус В. В. Законодавче забезпечення генетичної ідентифікації в Україні: проблеми теорії та практики криміналістики. *Право і суспільство.* 2015. № 5.2 (3). С. 216–224. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_5 (дата звернення: 05.05.2020).

10. Шепітько В. Ю. Вибрані твори / Избранные труды. Харків : Апостіль, 2010. 576 с.

11. Білоус В. Особливості впровадження в криміналістичну практику безпілотних літальних технологій, апаратів і систем. *Jurnalul juridic național: teorie și practică – Национальный юридический журнал: теория и практика – National Law Journal: Theory and Practice.* 2016. № 5. С. 170–175.

12. Бідняк Г. С. Щодо запровадження новітніх технологій у кримінальному

судочинстві. Сучасні тенденції розвитку криміналістики та кримінального процесу : тези доп. міжнар. наук.-практ. конф. до 100-річчя від дня народження проф. М. В. Салтевського (м. Харків, 8 листоп. 2017 р.). Харків, 2017. С. 49–51.

13. Ищенко Е. П. Криминалистика: главные направления развития. *Уголовно-процессуальные и криминалистические чтения: материалы междунар. науч.-практ. интернет конф.* (г. Иркутск, 16–30 апр. 2012 г.). Иркутск : Изд-во БГУЭП, 2012. С. 201–208.

14. Веб-сайт ShotSpotter. Making Cities & Campuses Safer. URL: <https://www.shotspotter.com/> (дата звернення: 16.06.2020).

References

1. Bodyakov, V.N., Kudryavtsev, A.V., Kudryavtseva, N.E. et al. (2015). Kriminalisticheskoye obespecheniye antikorrupsionnoy deyatel'nosti v ugovolno-ispolnitel'noy sisteme Rossii. Vladimir. URL: <https://scicenter.online/kriminalisticheskaya-taktika-scicenter/ponyatie-soderzhanie-nauchno-tehnicheskogo-158770.html> [in Russian].

2. Ierusalymov, I.O. (2007). Prakseolohichna funktsiia teorii kryminalistychnoho zabezpechennia slidchoi diialnosti. *Naukovyi visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu vnutrishnikh sprav*, 2, 79–84. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/3547/1/Untitled.FR10.pdf> [in Ukrainian].

3. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 13.04.2012 r. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> [in Ukrainian].

4. Erekeyev, A.Ya. (2003). Kriminalisticheskoye obespecheniye raskrytiya i rassledovaniya vooruzhennykh razboev. *Extended abstract of Candidate's thesis*. Moscow [in Russian].

5. Tkachuk, T.A. (2011). Nauchno-tehnicheskoye obespecheniye rozysknoy deyatel'nosti v ugovolnom protsesse Rossii. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Vladimir [in Russian].

6. Pavlyshyn, B.O. (2014). Poniattia «tekhniko-kryminalistychnoho zabezpechennia» rozsliduvannia zlochyniv proty zhyttia i zdorov'ia osoby. *Visnyk Akademii advokatury Ukrainy*, vol. 11, 3 (31), 116–123 [in Ukrainian].

7. Shepitko, V.Yu., Zhuravel, V.A., Avdieieva, H.K. et al. (2017). Informatsiini zasady tekhniko-kryminalistychnoho zabezpechennia diialnosti orhaniv kryminalnoi yustytysii. V.Yu. Shepitko, V.A. Zhuravel (Eds.). Kharkiv: Apostil [in Ukrainian].

8. Identyfikatsiia nastupnoho pokolinnia (NGI). FBI. Ofitsiyni sait uriadu USA, Ministerstva yustytysii USA. URL: <https://www.fbi.gov/services/cjis/fingerprints-and-other-biometrics/ngi>.

9. Bilous, V.V. (2015). Zakonodavche zabezpechennia henetychnoi identyfikatsii v Ukraini: problemy teorii ta praktyky kryminalistyky. *Pravo i suspilstvo*, 5.2 (3), 216–224. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_5 [in Ukrainian].

10. Shepitko, V.Yu. (2010). Vybrani tvory. Kharkiv: Apostyl [in Ukrainian].

11. Bilous, V. (2016). Osoblyvosti vprovadzhennia v kryminalistychnu praktyku bezpilotnykh litalnykh tekhnolohii, aparativ i system. *Jurnalul juridic național: teorie și practică – National Law Journal: Theory and Practice*, 5, 170–175 [in Ukrainian].

12. Bidniak, H.S. (2017). Shchodo zaprovadzhennia novitnykh tekhnolohii u kryminalnomu sudochynstvi. *Suchasni tendentsii rozvytku kryminalistyky ta kryminalnoho protsesu: tezy dop. mizhnar. nauk.-prakt. konf. do 100-richchia vid dnia narodzhennia prof. M. V. Saltevskoho (Kharkiv, 8 lystop. 2017 r.)*. Kharkiv, 49–51 [in Ukrainian].

13. Ishchenko, E.P. (2012). Kriminalistika: glavnyye napravleniya razvitiya. *Ugolovno-protsessualnyye i kriminalisticheskiye chteniya: materialy mezhdunar. nauch.-prakt. internet konf.* (Irkutsk. 16–30 apr. 2012 g.). Irkutsk: Izd-vo BGUEP, 201–208 [in Russian].

14. Veb-sait ShotSpotter. Making Cities & Campuses Safer. URL: <https://www.shotspotter.com/>.

Павлюк Н. В., канд. юрид. наук, доцент кафедри криміналістики, Національний юридический університет імені Ярослава Мудрого, Україна, г. Харків.

Научно-техническое обеспечение следственной деятельности: содержание и направления

В статье раскрыто содержание научно-технического обеспечения следственной деятельности, состоящее во взаимосвязанном разрешении научно-исследовательских, правовых, учебно-методических, организационно-технических задач, способствующих созданию оптимальных условий для использования достижений науки и техники. Представлены возможности использования современных продуктов в деятельности субъектов органов досудебного расследования. Освещены приоритетные направления внедрения научно-технических средств и инновационных технологий в следственную деятельность.

Ключевые слова: научно-техническое обеспечение; новейшие технологии; органы досудебного расследования; следственная деятельность.

Pavliuk N. V., PhD in Law, Associate Professor of Department of Criminalistics, Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine, Kharkiv.

e-mail: nat.pavluk.np@gmail.com ; ORCID 0000-0001-8058-3071

Scientific and technical support for investigative activities: content and directions

The article is devoted to the problem of scientific and technical support for investigative activities, the relevance of the study of which is due to the fact that the accelerated development of technology significantly changes the methods and means of committing crimes and also expands the space for illegal activities. In this regard, the issue of innovative re-equipment of investigative activities, narrowing the gap between the possibilities of the results of scientific and technological achievements and the actual practice of their use by representatives of law enforcement agencies, is an acute issue. Therefore, the identification of promising areas of integration into the investigative activities of the latest scientific and technical means and technologies that ensure its effectiveness and compliance with the modern needs of judicial investigative practice is quite important practically significant.

The purpose of this article is to clarify and disclose the content of scientific and technical support for investigative activities; the study of the possibilities of using modern products and the latest technologies in the activities of investigators, prosecutors, detectives, identifying priority areas of scientific and technical support for the activities of pre-trial investigation bodies.

The author presents the possibilities of using modern products in the activities of authorized entities and preliminary investigation bodies. It is concluded that the content of scientific and technical support lies precisely in the interconnected solution of problems that contribute to the creation of optimal conditions for using the achievements of science and technology in order to effectively protect society and the state, basic social values of a person, as well as providing forensic information and establishing the truth in criminal investigations.

Keywords: scientific and technical support; new technologies; pre-trial investigation authorities; investigative activity.

Надійшла до редколегії 22.06.2020 р.